

Delkursplan till specialkursen

Samhällsproblem (6 hp)

Sociologi I&II
VT14 (7/4-6/5 2014)

Kursansvarig lärare: Elina Lindskog & Lina Eklund

1. Innehåll och allmän information

Ämnet sociologi är å ena sidan intresserad av fenomen på makro nivå, det vill säga sociala strukturer och system, och å andra sidan av fenomen på mikro nivå, det vill säga sociala relationer, interaktion och aktörskap. I gränssnitt mellan dessa två nivåer kan det uppstå spänningar och konflikter som ofta betecknas som sociala problem eller samhällsproblem. I denna delkurs läggs fokus på hur samhällsproblem kan definieras ur ett sociologiskt perspektiv, samt hur de uppstår och i viss mån kommer det även behandlas vad som kan, respektive *inte* kan, göras för att åtgärda dem. Som verktyg för studierna om samhällsproblem ger delkursen en introduktion till konstruktivistiska ansatser inom sociologin. Vidare introducerar kursen några specifika samhällsproblem som forskare på sociologiska institutionen vid Stockholms Universitet är intresserade av.

Delkursen ges som en del av kurserna Sociologi I och II. Delkursen kan endast räknas *en gång* inom Sociologi I eller II.

2. Lärandemål

Efter genomgången kurs skall studenten

- kunna förklara hur man ur ett sociologiskt perspektiv kan definiera ett samhällsproblem;
- kunna beskriva skillnaderna mellan en essentialistisk och en konstruktivistisk ansats
- kunna analysera olika samhällsproblem utifrån en konstruktivistisk ansats samt förklara för de respektive samhällsproblem relevanta sammanhang mellan makro och mikro nivå;
- kunna abstrahera kunskapen om essentialistiska och konstruktivistiska ansatser och kunna använda den på sociala fenomen rent generellt.

3. Undervisning

Föreläsningar

Delkursen består av 8 föreläsningar.

Föreläsning 1 ger en introduktion i social konstruktivistiska ansatser och hur man som sociolog kan använda sig av sådana ansatser för att tolka, förstå och analysera olika sociala problem och/eller fenomen.

Föreläsningar 2-7 handlar om konkreta samhällsproblem i Sverige och ges av olika forskare som jobbar med det respektive samhällsproblemet. Teman av de olika föreläsningarna representerar centrala forskningsområden på sociologiska institutionen vid Stockholms Universitet. Dessa föreläsningar är ämnade åt att ge en inblick och introduktion i faktisk forskning om samhällsproblem och ska även fungera som utgångspunkt för att diskutera kopplingen mellan teori och empiri i seminarierna.

Föreläsning 8 knyter ihop kursen och diskuterar de enskilda samhällsproblemen i relation till sociologisk teori och ett större samhälleligt perspektiv.

Seminarier (obligatoriska)

Utöver föreläsningarna består delkursen även av 4 seminarier. Seminarierna är ämnade åt att ge studenten möjlighet att fördjupa sig i centrala delar av kurslitteraturen, att få hjälp med att förstå och lära sig att hantera abstrakta teoretiska begrepp och resonemang samt att använda dessa på empiriskt material.

I seminarierna läggs det särskilt mycket vikt på diskussioner i såväl i mindre som i större grupper, samt utbyte av tankar och funderingar. Det är således viktigt att studenten är väl förberedd inför seminarierna, har läst kurslitteraturen, lyssnat på föreläsningarna och tar aktivt del i diskussioner.

I samband med seminariet skall skriftliga gruppuppgifter lämnas in till seminarieläraren. Detaljerade anvisningar kring seminarierna och skriftliga grupparbeten som skall lämnas in i samband med seminarierna delas ut vid kursstart. Vid seminarierna förväntas studenter ge muntliga presentationer i grupp.

Studenter blir automatiskt indelade i seminariegrupper A, B, C och D. Indelningen kommer att finnas tillgänglig på Mondo under fliken "Resources". I enstaka fall är det möjligt att byta seminariegrupp, dessa byter kan man göra på rasten under föreläsning 1.

Eftersom seminarierna är obligatoriska krävs det att studenter som inte kan närvara vid seminarier tar kontakt med sin seminarielärare så snart som möjligt. Studenter får missa max 2 seminarier som ersätts med kompletteringsuppgifter. Missar man fler än två seminarier krävs det att man skriver *salstenta* istället för hemtenta.

Vid missat seminarium (max 2) måste studenten lämna in en restuppgift för att bli godkänd. Den består i att besvara de frågor (fyra stycken) som gäller till seminariet. Svaren skall vara minst 400 ord långa per fråga; alltså totalt 1600 ord. För seminarium 4 gäller att studenten besvara de två frågor som finns samt skriver om ett valfritt samhällsproblem som kursen tar upp från ett socialkonstruktivistiskt perspektiv baserat i tillhörande kurslitteratur på 1000 ord per fråga. Alla restuppgifter skall ha inkommit till seminarieläraren senast den dagen hemtentan skall vara inne.

4. Examination

Obligatoriska moment:

- **Seminarium:** Förutom att få svar och förklaringar på frågor avser seminarierna att främja studenters diskussionsförmåga, speciellt i ett akademiskt sammanhang. Då denna form av kommunikation är en fast beståndsdel inom den akademiska världen ingår träning av just diskussion, debatt och kritiskt förhållningssätt i delkursens obligatoriska moment. Mer information om seminarier hittas ovan under 3. *Undervisning*.

Deltagandet samt inlämningsuppgifter blir endast betygsatta med Godkänt eller Underkänt.

- **Hemtentamen:** Examination av delkursen sker genom en hemtentamen och ska visa om studenterna har nått de lärandemålen som formulerades i delkursbeskrivningen (se ovan). Tentamen består av 3 essäfrågor och distribueras via Mondo. Hemtentamen kommer att läggas ut på Mondo på dagen av det sista seminariet kl 16:00. Den ska lämnas in i brevlådan vid studentexpeditionen senast 6:e maj 2014 kl 17:00.

Betygskriterierna för hemtentamen delas ut tillsammans med hemtentamen.

5. Schema

Dag	Datum	Tid	Lokal	Innehåll	Lärare
Måndag	7/4	8-9.45 (9.45-10)	B3	F1: Introduktionsföreläsning <i>Uppsatsintroduktion</i> <i>(för sociologi II)</i>	Elina Lindskog
Tisdag	8/4	12-14	E10	Föreläsning 2: Kriminalitet	Amir Rostami
Onsdag	9/4	12-14	F11	Föreläsning 3: Narkotika	Josefin Månsson
Fredag	11/4	8-10 12-14 14-16 8-10	D315 E413 E413 D207	Seminariegrupp A Seminariegrupp B Seminariegrupp C Seminariegrupp D	Ida Ida Elina Elina
Måndag	14/4	12-14	B3	Föreläsning 4: Sexualitet	Veronika Fridlund
Tisdag	15/4	12-14	B5	Föreläsning 5: Familj	Ann-Zofie Duvander
Tisdag	22/4	9-11 12-14 14-16 9-11	E420 E387 E387 F4204	Seminariegrupp A Seminariegrupp B Seminariegrupp C Seminariegrupp D	Ida Ida Elina Brita
Onsdag	23/4	12-14	B5	Föreläsning 6: Alkohol	Nina-Katri Gustavsson
Torsdag	24/4	12-14	C6	Föreläsning 7: Samhällsproblem och sociologisk teori	Elina Lindskog
Måndag	28/4	8-10 12-14 14-16 8-10	B315 D215 D215 D320	Seminariegrupp A Seminariegrupp B Seminariegrupp C Seminariegrupp D	Brita Brita Nina Nina
Onsdag	30/4	9-11 12-14 14-16 9-11	B487 B487 B487 B315	Seminariegrupp A Seminariegrupp B Seminariegrupp C Seminariegrupp D	Brita Brita Nina Nina
Onsdag	30/4	16.00	hemtentamen läggs ut på Mondo		
Tisdag	6/5	17.00	sista tid för inlämning av hemtentamen		

Seminarielärare:

Elina Lindskog, elina.lindskog@sociology.su.se

Ida Viklund, ida.viklund@sociology.su.se

Brita Backlund Rambaree, brita.backlund.rambaree@sociology.su.se

Nina-Katri Gustavsson, nina-katri.gustavsson@sociology.su.se

6. Litteratur

Böcker:

- Goldberg, Ted (red). 2010. *Samhällsproblem*. Lund: Studentlitteratur.

Läsanvisningar (inkl. artiklar):

Föreläsning Introduktion:

- Berger Peter L. och Thomas Luckmann. 1999. *Kunskapssociologi: Hur individen uppfattar och formar sin sociala verklighet*. Stockholm: Wahlström och Widstrand. Sidor 63-69 samt 153-162.
Finns på Mondo
- Bergmark Helmersson, Karin. 2011. "Introducerande text om sociologiska perspektiv på samhällsproblem". Stockholm.
Finns på Mondo

Föreläsning Alkohol:

- Goldberg, Ted (red). 2010. *Samhällsproblem*. Lund: Studentlitteratur. Kapitel 9.
- Alcohol and Public Policy Group. 2010. "Alcohol: no ordinary commodity – a summary of the second edition". *Addiction* 105(5): 769-79.
<http://www.apolnet.ca/resources/pubs/Alcohol-NoOrdinary2-Summary.pdf>
- Room Robin och Klaus Mäkelä. 2000. "Typologies of the Cultural Position of Drinking". *Journal of Studies on Alcohol* 61: 475-483.
Finns på Mondo.

Föreläsning Narkotika:

- Goldberg, Ted (red). 2010. *Samhällsproblem*. Lund: Studentlitteratur. Kapitel 8.
- Olsson, B. (2008). Cannabis's role in drawing attention to "the drugs problem" in Sweden. In EMCDDA, *A cannabis reader: global issues and local experiences* (pp. 51-62). Monograph series 8, Volume 1, European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, Lisbon.
Finns på http://www.emcdda.europa.eu/attachements.cfm/att_53379_EN_emcdda-cannabis-mon-vol1-ch5-web.pdf
- Tham, Henrik (red.). 2003. "Forskare om narkotikapolitiken". Rapport 2003:1. Kriminologiska institutionen, Stockholms universitet.
Finns på Mondo.

Föreläsning Sexualitet

- Lewin, Bo (2010). "Sexualiteten som social konstruktion". I Lundberg & Löfgren-Mårtensson (Red.) *Sexologi*. Stockholm: Liber AB. Cirka 12 sidor
Finns på Mondo

- Dahlén, Sandra (2006). *Hetero*. Stockholm: Tiden. Cirka 12 sidor
Finns på Mondo
- Månsson, Sven-Axel (2012). "Sexualitet som socialt meningsbärande handling". I Plantin & Månsson (Red.) *Sexualitetsstudier*. Stockholm: Liber AB. Cirka 12 sidor
Finns på Mondo

Föreläsning Familj:

- Goldberg, Ted (red). 2010. *Samhällsproblem*. Lund: Studentlitteratur. Kapitel 5.
- Ferrarini, Tommy och Ann-Zofie Duvander. 2010. "Earner-Carer Model at the Crossroads: Reforms and Outcomes of Sweden's Family Policy in Comparative Perspective" *International Journal of Health Services* 40(3): 373-398.
Finns på Mondo.

Föreläsning Kriminalitet:

- Goldberg, Ted (red). 2010. *Samhällsproblem*. Lund: Studentlitteratur. Kapitel 10.
- Rostami, Amir (2013) Tusen fiender- En studie om de svenska gatugängen och dess ledare. *Linnæus University studies in policing*. Nr 001. Kapitel 2 och 6, Kapitel 3 valfri extra läsning.
Finns på mondo.

Föreläsning 8, samhällsproblem och sociologisk teori:

- Berger Peter L. och Thomas Luckmann. 1999. *Kunskapssociologi: Hur individen uppfattar och formar sin sociala verklighet*. Stockholm: Wahlström och Widstrand. Sidor 63-69 samt 153-162.
Finns på Mondo
- Bergmark Helmersson, Karin. 2011. "Introducerande text om sociologiska perspektiv på samhällsproblem". Stockholm.
Finns på Mondo
- Cohen, S. (2002). *Folk devils and moral panics: The creation of the mods and the rockers*. Routledge. (valda sidor)
Finns på Mondo